

CSE-A1121 Ohjelmoinnin peruskurssi Y2

Planeetta simulaattori Projektidokumentti

> Henri Merilä 356194 Sähkötekniikan koulutusohjelma 3. vuosikurssi Assari: Petri Leskinen

Dokumentti laadittu: 15.5.2015

Yleistä

Loin projektityönäni planeetta-simulaattorin. Simulaattorilla pystyy lukemaan tekstitiedostosta planeettojen sijainnit simulointiavaruudessa, massat, nopeudet ja värin. Simulaationtilanteen lukemisen jälkeen simulaattorilla pystyy simuloimaan planeettojen liikettä avaruudessa kun aika kuluu eteenpäin. Ajan nopeutta pystyy säätämään, kuin myös laskennallista aikahyppyä ja piirtotaajuutta. Simulaattori piirtää 3D-mallinnuksen tilanteesta ja kykenee katsomaan tilannetta erilaisista näkökulmista. Tilanteen pystyy myös tallentamaan teksitiedostoon.

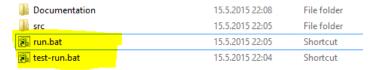

Toteutus seuraa suurimmilta osin suunnitelmaa, mutta lisäominaisuuksia on jäänyt liuta pois johtuen ajankäytöllisistä syistä. 3D-visualisointi kirjasjon yhteensopivuusongelmat käyttöliittymäkirjastojen kanssa veivät suuren osan projektin toteutusajasta. Projekti on kokonaisuudessaan ollut vaativa, mutta suunnitelma huomioon ottaen mielestäni sen onnistuminen on vain tyydyttävä.

Käyttöohje

Kirjasto ja käynnistys

Ohjelma vaatii toimiakseen VPython moduulin ja Pythonista version 2.7. Molemmat näistä voi ladata suoraan osoitteesta http://www.vpython.org/contents/download_windows.html. Kun nämä on asennettu voi ohjelman ajaa suoraan tuplaklikkaamalla 'run.bat' tiedostoa ohjelman juurikansiossa. Klikkaamalla 'test-run.bat' ohjelma käynnistyy käytyään yksikkötestit läpi.

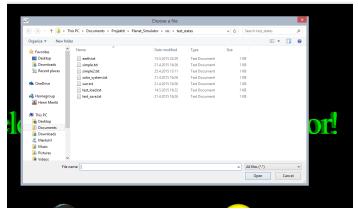

Valikko

Yläreunasta avautuvasta 'File'-valikosta löytyy ohjelman kannalta keskeiset tiedostosta lataamis(Open) ja tiedostoon kirjoittamis $(Save\ as)$ toiminnallisuudet. Lisäksi valikosta löytyy Exit jolla voi poistua ohjelmasta.

Sekä 'Open' että 'Save as' valikkonäppäimiä käyttäessä avautuu tiedostodialogiikkuna, josta tiedostosijainnit on kätevä osoittaa.

Työkalut

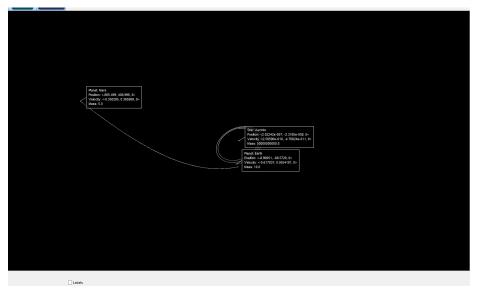
Työkalupalkista löytyvät Run ja Pause näppäimet. Kun simulaatiotilanne on ladattu, run näppäimellä simulaatio lähtee käyntiin, kun taas pause näppäin pysäyttää simulaation ajamisen. Pysäytetyn simulaatio-tilanteen voi tallentaa valikon save-näppäimellä

Visualisointi-paneeli

Visualisointi ikkuna on koko simulaation sydän. Sitä voi hallita hiirellä seuraavilla komennoilla.

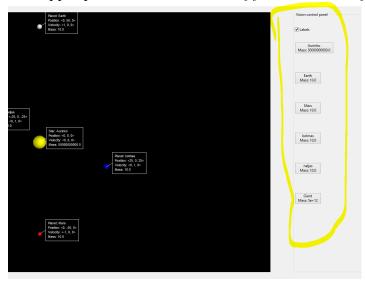
- Hiiren oikea näppäin pohjaan painettuna Ohjaa kamerakulmaa
- Hiiren rulla näppäin pohjaan painettuna Ohjaa lähennystä (Eteen taakse)

Lisäksi visualisointi paneelin alla on labels-checkbox, jolla visualisoinnista voi halutessaan poistaa elementtien merkkilaatat.

Näkymän ohjauspaneeli

Näkymän ohjauspaneeli ilmestyy kun sopiva simulointitiedosto on ladattu. Siinä näkyy tiedot simulaation kaikista elementeistä. Paneelin tietyn elementin nappia painamalla kamera siirtyy seuraamaan kyseistä elementtiä.

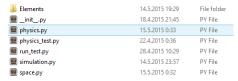

Ohjelman rakenne

Ohjelma koostuu main- functiosta ja kahdesta eri moduulista - Simulation ja GUI.

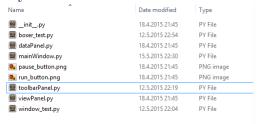
Simulation

Simulation-moduuli sisältää ohjelman simulointi-osuuden – avaruuden sen kappaleet ja niiden visualisointi. Simulointi sisältää myös fysiikka-laskuihin tarvittavat funktiot sekä simulaation parsimisen tiedostosta.

GUI

GUI-moduuli sisältää ohjelman käyttöliittymään liittyvät osat. GUI-moduuli käyttää kutsuu simulaatiota.

Algoritmit ja tietorakenteet

Ohjelmassa käytetään muutamaa fysiikan kaavaa laskemaan kappaleiden välisiä voimia ja uusia sijainteja. Laskut ovat pääosin vektori muotoisia johtuen 3-ulotteisesta avaruudesta.

Gravitaatiolaki

$$\bar{F} = G \frac{m_1 m_2}{d^2}$$

Kiihtyvyys

$$\bar{F} = m\bar{a}$$

Tiedostot

Ohjelma pystyy parsimaan simulaatiotiedot tekstitiedostosta. Parsiminen tapahtuu oheisella koodilla.

```
with open(file) as f:
    data = f.readlines()
    for line in data:
        if not line.startswith("#"):
            line_data = line.split()
            # If type planet
            if line_data[0].strip().lower() == "planet":
                label = line_data[1]
                vec = line_data[2].split(",")
                position = vector(float(vec[0]), float(vec[1]),
                                   float(vec[2]))
                vec = line_data[3].split(",")
                velocity = vector(float(vec[0]), float(vec[1]),
                                   float(vec[2]))
                mass = float(line_data[4])
                line_data[5].strip("\n")
                clr = Element.colors[line_data[5]]
                new_element = Planet(label, position, velocity,
                                      mass, clr)
                self.add(new_element)
Tiedostoon kirjoitus on hieman yksinkertaisempi operaatio:
f = open(file, "w")
f.write("# This is simulation state file\n")
f.write("# Tyyppi label position(muodossa: x,y,z)"
        "velocity(x,y,z) mass color\n")
for element in self.space.element_list:
    f.write(element.type + " " +
            element.label + " " +
            str(element.position.x)+","+str(element.position.y)+","
            + str(element.position.y) + " " +
            str(element.velocity.x)+","+str(element.velocity.y)+","
            + str(element.velocity.y)+" "+str(element.mass) + " " +
            element.get_color() + "\n")
f.close()
```

Testaus

Testaus tiedostot sijaitsevat /src/ kansiossa. Ne voi ajaa painamalla test.bat tiedostoa.

Ohjelman tunnetut puutteet ja viat

Poikkeamat suunnitelmasta

Aikataulu

Yhteenveto

Viitteet

http://www.vpython.org/contents/docs/index.html

http://www.stackoverflow.com